

PRO VEDOUcí KROUŽKŮ

kroužku BUDKY PRO DRAVCE A SOVY

Dnes navážeme na minulý díl, ve kterém jsme si ukázali, jak pomocí berliček můžeme podpořit sovy a dravé ptáky při lovu hlodavců, kteří škodí na zemědělských plodinách.

Dalším způsobem, jak přispět ke zlepšení životních podmínek našich sov a dravců, je zvýšit jejich hnízdní příležitosti. V současné zemědělské krajině, ale i ve většině našich lesů, je počet přirozených míst k úspěšnému zahnízdění značně omezený. Umístění a péče o umělá hnízdiště v podobě budek a plošin je tedy pro tyto opeřené pomocníky velmi prospěšné.

V letošním roce ovlivnit hnízdění sice již nestihneme, ale je však ten správný čas na přípravu pro rok příští. Nejvhodnějším obdobím pro vyvěšování budek je totiž podzim, takže začít s jejich výrobou můžeme již nyní. A zrovna třeba na prázdninový čas si můžeme dát za úkol vyrobit určité množství budek a o letních vycházkách vytipovat místa, kam budeme moci na podzim budky vyvěšovat.

Vyrobené budky umísťujeme na vzrostlé stromy alespoň 6 m vysoko nad zemí. To je již hodně a pro děti je zavěšování budek v těchto výškách samo-

zřejmě nebezpečné. Důležitá je tedy pomoc dospělých. I ti však musejí být opatrní a mít potřebné vybavení.

Při umísťování budek pro dravce a sovy platí obdobné zásady jako u budek pro ostatní druhy ptáků. Vletový otvor se snažíme orientovat směrem na jih až východ, přičemž musí být ptákům umožněn volný přilet a odlet, a také otevřený rozhled do okolí.

Budka by měla být opatřena stříškou a z vnější strany ochranným nátěrem. Vnitřní stěny budky naopak necháváme čisté bez nátěru. Budky by měly být co nejvíce nenápadné, estetické a neměly by v prostředí působit rušivě.

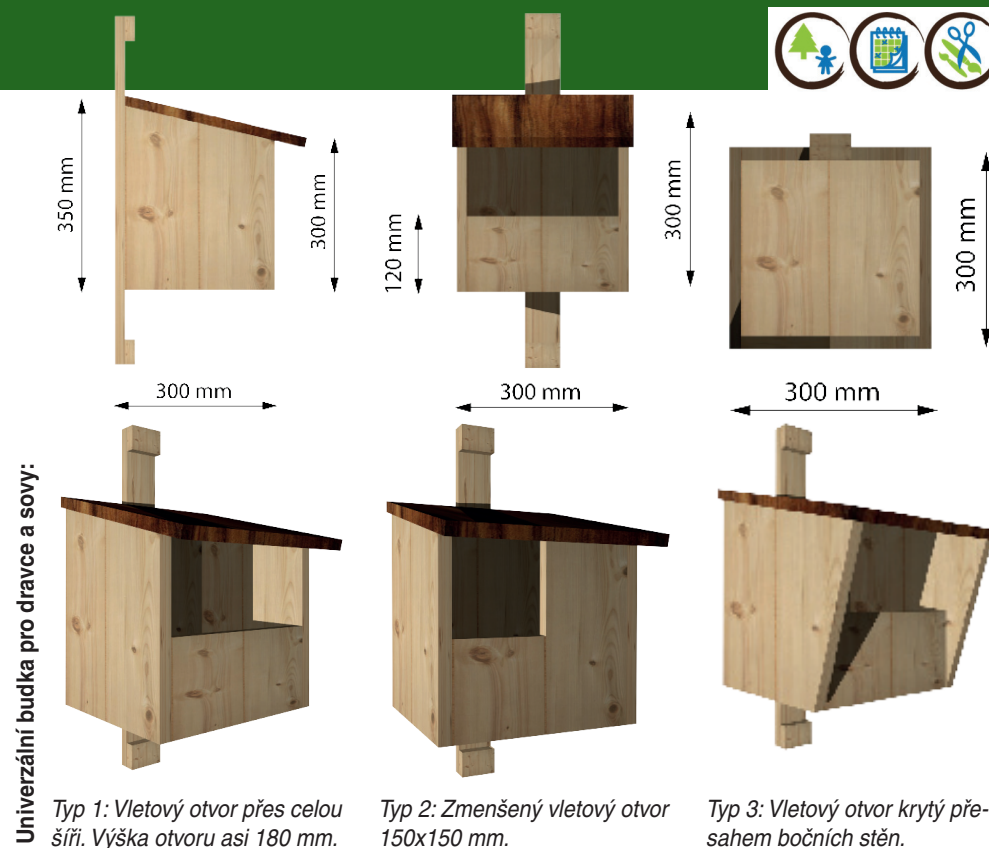
Na výrobu budky můžeme použít dutý kmen pokáceného stromu, který by jinak skončil v kotli na topení.

Nezbytná je také následná pravidelná péče. O budky je nutné se starat, po vylétnutí je čistit, vyměňovat výstelku, kontrolovat jejich upevnění, jejich stav a bezpečnost.

K výrobě budek se nejvíce hodí dřevěný materiál. Dřevěné budky jsou nejvíce podobné přirozeným dutinám, neboť dřevo má vhodné izolační vlastnosti, chrání snůšku a mláďata před zimou i teplem a zároveň umožňuje odpařování vlhkosti. Z tohoto pohledu jsou naopak nejméně vhodné budky ze starých umělohmotných kanystrů. Ty jsou zcela neprodyšné, kondenzují se v nich páry, jsou neporézní. Navíc ani na pohled nepůsobí nikterak vábně.

Vhodnou alternativou jsou hnízdní plošinky (podložky). Ty umísťujeme poněkud výše než budky (8 až 10 m). Při jejich umísťování zvažujeme možnost volného přiletu dospělých ptáků, ale zároveň vybíráme takové místo na stromě, aby byla podložka v době hnízdění kryta olistěním, které ji bude chránit před přímým sluncem, deštěm a větrem. Velikost plošinky je 300x300 mm (maximálně 500x500 mm).

Dno hnízdní plošiny je opatřeno pleťvem, nejlépe tzv. voliřovým, dostatečně hustým, které je vhodné proplést tenkými větvemi. Také po obvodu

Univerzální budka pro dravce a sovy:

Typ 1: Vletový otvor přes celou šíři. Výška otvoru asi 180 mm.

Typ 2: Zmenšený vletový otvor 150x150 mm.

Typ 3: Vletový otvor krytý přesahem bočních stěn.

plošiny je dobré umístit jakýsi „věnec“ ze svazku proutí, připevněný k plošině vázácím drátem. Takto upravené plošiny nabízejí ptákům již částečně připravené bezpečné hnízdo, které dravci obsazují přednostně.

Stanislav OŠTÁDAL

Budka pro poštolku a kalouse ušatého:

